

«¿Què deu ser la poesia sinó el mirall que em fa retornar un i altre cop a aquest escenari i, alhora, l'intent també reiterat d'arrencar-me'n, amb els mots, i confegir-me un espai propi, una cambra pròpia?». Així defineix Maria Mercè Marçal el conjunt de la seva obra que, aplegada en un únic volum, ens ofereix com «un cicle complet —on vida i poesia fan la trena, indestriables».

Tenim, doncs, a les mans, la plasma-ció poètica d'un conflicte vital de des-sencaix d'una individualitat envers el seu entorn, a partir d'un univers temàtic intimista i limitat, prioritàriament —encara que no de manera exclusiva— a l'entorn de l'experiència amorosa. Una experiència que Maria Mercè Marçal explora en les seves múltiples possibilitats i, alhora, en els seus límits, a la recerca de l'equilibri personal i, transcendent aquest, a la recerca de la pròpia identitat.

Al llarg dels cinc llibres i el recull de poemes esparsos que configuren *Llengua abolida* assistim a la construcció d'aquesta «cambra pròpia», d'aquest recer personal d'un jo poètic que es debat entre la utopia i la realitat, interna i externa, tot configurant un món poètic característic. Mitjançant un treball formal rigorós —tot i la diversitat i la desigualtat qualitativa entre els poemes— i l'ús —a voltes excessiu i desproporcionat— d'una imatgeria simbòlica i emblemàtica, Maria Mercè Marçal aconsegueix de fixar, amb els mots, una peculiar percepció de la realitat que l'envolta.

Tanmateix, però, Maria Mercè Marçal no s'acontenta amb donar a la llum una obra lírica i reclama per a *Llengua abolida* una major transcendència. Així, es caracteritza socialment i políticament com a pas previ per transcendentitzar la seva activitat poètica: «Tres dades inicials —ésser dona, de classe baixa, de nació oprimida— en principi no triades, es converteixen, a través d'un agraïment quasi irònic, en conscients i assumides: una arrel ferida que s'arbra, però, en una triple rebel·lió.»

Aquesta declaració de principis que iniciava, sota el títol de Divisa, el seu primer llibre *Cau de llunes*, premi Car-

les Riba 1976, es reprèn ara i, duplicada en la imatge Drac-Sant Jordi, ens introdueix, més enllà dels compromisos ètics, en l'àmbit de les responsabilitats socials i polítiques. I aquí és on *Llengua abolida* comença a trontrollar perquè, malgrat el potencial «subversiu» que li atorga la seva assumpció conscient d'aquests «tres dons», Maria Mercè Marçal no aconsegueix d'integrar-lo, efectivament, en la construcció del seu món poètic.

Un món poètic que dóna forma i contingut i, per tant, carta de naturalesa, exclusivament a la diferència sexista —«Reclam, indicis / d'una llengua abolida / —parla de dona.»— sobre la qual construeix un discurs paral·lel al proposat per la ideologia dominant, dignificant la marginalitat però sense combatre, realment, els fonaments ideològics i socials que la sustenten.

A tall d'exemple, podem assenyalar un dels més vistosos i que juga un paper fonamental dins *Llengua abolida*, com és, més enllà de l'acceptació, la interiorització del procés pel qual característiques i processos, estrictament biològics, són revestits de transcendència sensible per tal d'amagar les seves implicacions socials.

A *Llengua abolida*, doncs, li sobra o li manca quelcom. Cal alguna cosa més que una «parla de dona», alguna cosa més que un món de referents poètics vinculats a una sensibilitat, que es vol i se sap diferent, no per essència, però, sinó per ideologia, per tal de confegir una obra poètica amb caràcter de revolta. En darrer terme, a «l'imperi del foc i del ferro» no podem oposar, si volem guanyar, com a dones, de classe baixa, de nació oprimida, «l'arc i la fletxa» com el poema «Pasquins per a la revolta» vegetal sembla proposar.

Llengua abolida és una bona obra lírica que recull i dóna forma poètica a una intimitat. Ni més ni menys. I cal tenir present que no basta dir-se rebel per a ser-ho, com tampoc l'assumpció d'una determinada condició social i/o política no inicia, per si sola, el camí de la subversió i, molt menys encara, el de l'alliberament.

EULÀLIA PÉREZ I VALLVERDÚ